

La petja inesborrable d'un gran mestre

El llegat d'Antoni Tàpies, també present a les TE L'autor va signar obres estretament vinculades amb les comarques ebrenques

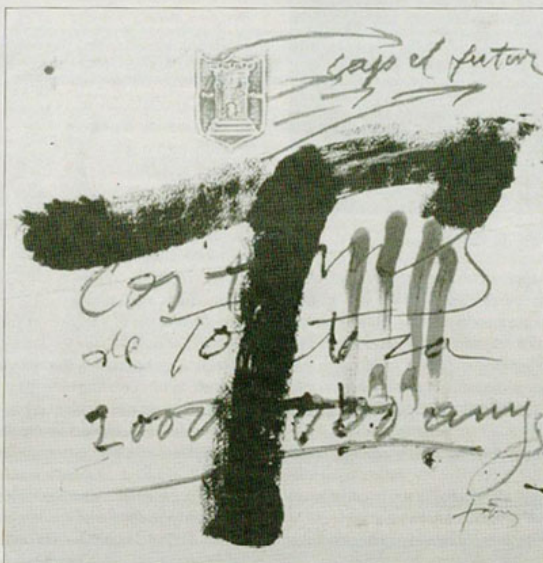
TORTOSA Redacció

Antoni Tàpies ocupa una de les pàgines més importants de l'art contemporani de Catalunya. Des de dilluns, el seu llegat queda orfe després de la seua mort, a 88 anys. D'ençà que es va conèixer la notícia, les mostres de record cap a la seua figura han sovintejat, des del món cultural, polític, social i fins i tot esportiu.

A les Terres de l'Ebre, les mirades també van enrere, per recordar que la seua signatura va deixar petja en algun moment. Un dels exemples més clars és la imatge amb què Tortosa va commemorar el bimil·lenari de la ciutat, creada per Tàpies el 1985. Es tracta d'una litografia en què destaquen diversos elements, com una T central gegantina, la inicial de Tortosa, rematada amb l'escut de la ciutat al capdamunt i el lema *cap al futur*. L'obra té un únic toc de color amb les quatre barres en roig.

El camí de Sant Jaume a les Terres de l'Ebre també recorda el llegat d'Antoni Tàpies. Al seu pas per Gandesa s'erigeix una escultura que reproduceix un dels seus quadres. Es tracta d'una reproducció de més de 4 metres d'alçada, encarregada fa uns set anys per l'associació Amics del Camí de Sant Jaume a l'Ebre. L'encarregat d'executar-la va ser l'artista de Vilalba dels Arcs Rafel Esteruelas, després que l'entitat es posés en contacte amb la fundació que porta el nom de l'artista. Segons recorda el president de l'associació, Juan Mari Ferrer, està inspirada en *Petjades i creus*, obra que va tindre oportunitat de descobrir en una exposició a Saragossa, pel simbolisme que té amb el pas dels pelegrins que van cap a Galícia.

Les mostres de condol per la mort d'Antoni Tàpies han destacat el compromís cultural i social que mantenia amb Catalunya. Aquest lligam també es va deixar sentir amb les comarques ebrenques, segons recorda el director de l'Arxiu de les Terres de l'Ebre, Àlex Farnós: "Va donar suport a campanyes recents com ara les l'Associació Cultural del País Valencià per permetre les emissions de TV3 i an-

Aquesta obra va servir Tortosa per commemorar el bimil·lenari de la ciutat.

A Gandesa, els Amics del Camí de Sant Jaume van reproduir una de les seues obres.

teriorment també en contra de les nuclears al sud de Catalunya. Va editar un cartell amb el lema *Nuclears, no gràcies* amb què es va solidaritzar amb les nostres comarques en un moment en què estaven al final de la coa. L'original el tenen a la Fundació Tàpies, però al Museu en tenim una còpia", afegeix.

D'altra banda, l'accés al nou campus universitari de Tortosa també té lligam amb Tàpies. Ell va dissenyar

El logotip de la URV, obra de Tàpies.

el logotip de la Universitat Rovira i Virgili, visible en tots els elements del centre. ■

Vicent Beguer

Antoni Tàpies i Tortosa

La mort del pintor català universal guardonat arreu del món no pot passar desapercebuda a la nostra ciutat. Són milers les persones que han passat pel despatx de l'alcaldia de Tortosa i han pogut gaudir en directe de l'original del cartell que va elaborar amb motiu del bimil·lenari de Tortosa i amb el qual va mostrar una sensibilitat especial vers nosaltres. M'explicaré.

Durant el mandat 1983-87, el grup Unió de Progrés Municipal va presentar una moció perquè Tortosa celebrés els 2000 anys de ciutadania romana. Pocs anys abans s'havia portat a cap a Tarragona. S'acordà per unanimitat celebrar un conjunt d'actes intentant fer-ne partícips diferents sectors ciutadans. En primer lloc, programàrem visitar les institucions principals del país i, és clar, demanar-los diners.

A més, volíem deixar quelcom que quedés per sempre i vàrem considerar que un monument a l'entrada de la ciutat podia ser emblemàtic. El nom de l'escultor valencià de fama internacional Andreu Alfaro fou elegit.

Amb Josep Bayerri, portaveu de l'UPM i tinent d'alcalde, vàrem fer diverses visites, entre elles al ministre de Cultura Javier Solana, més tard ministre d'Afers Exteriors, secretari general de l'OTAN, etc. Després d'explicar-li la finalitat del viatge (invitar-lo i demanar-li diners per al monument), ens digué: "¿Y hace 2000 años ya existía Jordi Pujol?". Resposta: "Todavía no, pero seguro

que existirá dentro de 2000 años". Aquí es van acabar les ganes de fer bromes i Solana es va portar bé: ens va atorgar dos milions de pessetes, que s'havien de justificar mitjançant una entitat col·laboradora. Fou l'Òmnium Cultural.

Una mica més tard decidírem encarregar-li a Antoni Tàpies el cartell commemoratiu. El regidor de Cultura, Francesc March, fou l'encarregat de fer un tempteig amb el prestigiós artista per veure si volia acceptar l'encàrrec i quant ens podia costar, ja que a més a més volíem fer-ne litografies numerades per regalar a personalitats (o eventualment vendre'n) i cartells a impremta per a propaganda dels actes. March s'emportà una caixa de pastissos com a obsequi d'entrada. La resposta de Tàpies a March fou la següent: "Estic content d'aquest encàrrec. Tortosa és una ciutat molt important i no us cobraré res. Si en voleu fer litografies numerades, no hi ha problema, i si les veneu, tampoc".

Jo crec que el cartell del bimil·lenari de Tortosa és dels més bonics que ha fet Tàpies, per al qual ha estat un especialista inigualable i persona molt despresa.

A l'acte final, el dia de la inauguració del monument no hi va poder assistir. Sí que ho feren Jordi Pujol, president de la Generalitat, i l'expresident Josep Tarradellas. Després del sopar aquest últim em va dir: "Vos sou una de les dos úniques persones que ha aconseguit asseure en una mateixa taula a Pujol i a mi." No em va dir qui era l'altra persona, ni si exagerava. Potser no.